

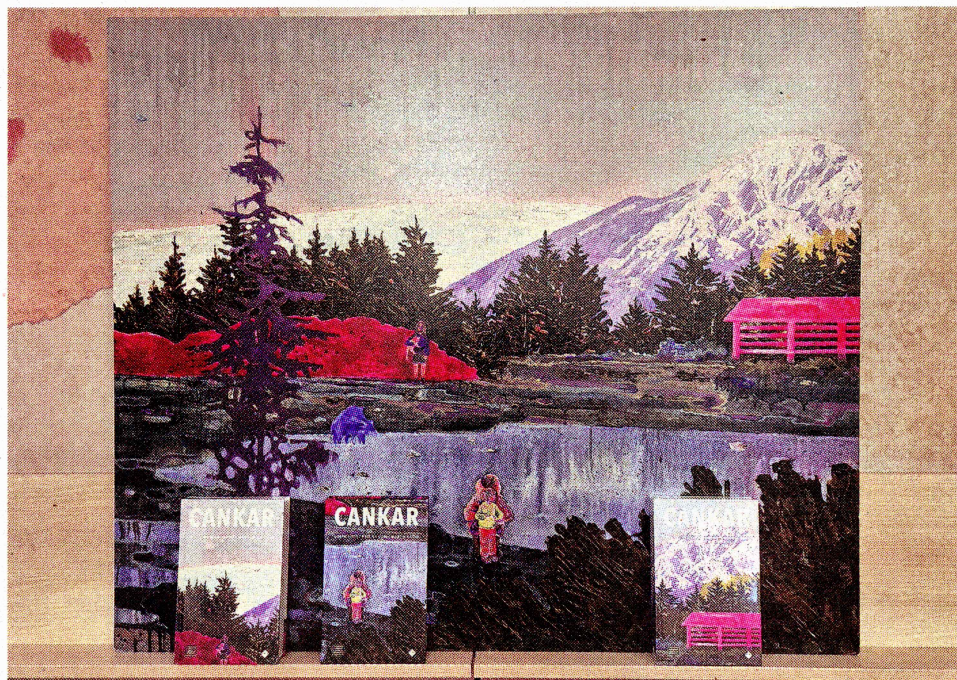
Cankarjeva Erotika in vseh deset romanov

Ob 150. obletnici rojstva Ivana Cankarja so pri založbi njegovega imena pripravili tri zbirke romanov, v katerih je objavljen njegov celotni romaneskni opus z zadnjim nedokončanim romanom Marta. Ob tem še nova izdaja Cankarjeve edine pesniške zbirke Erotika.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Eno največjih pres slovenske literature Ivan Cankar je znan predvsem kot dramatik in romanopisec, a vendar je v študentskih letih na literarno polje vstopil kot pesnik. Leta 1899 je izšla njegova prva zbirka Erotika, v kateri je objavil petdeset pesmi. Za tisti čas je bila to zelo dekadentna poezija in temu primerno je bil odziv nanjo zelo buren. Najbolj znana je poteza škofa Antona Bonaventure Jegliča, ki je kmalu po izidu pri založniku kupil vse dosegljive izvode Erotike – od natisnjenih tisoč izvodov, naj bi jih dobil okrog sedemsto – ter jih dal sežgati. Preostali izvodi so s tem zagotovo dobili dodatno vrednost, o zbirki pa se je razvila tudi precejšnja polemika tako v literarnih krogih kot v javnosti. Tri leta kasneje je Cankar odgovoril z zbirko Erotika in podnaslovom Nova izdaja. Veliko pesmi iz prve zbirke je izločil, precej je bilo tudi novih.

»Erotika, ki jo imamo v rokah, je posebna zato, ker vsebuje prvo zbirko iz leta 1899 v celoti in tudi v drugi zbirki

Naslovnice vseh treh knjig so fragmenti večjega prizora, slike, ki je delo akademske slikarke Tine Dobrajc. / Foto: Igor Kavčič

dodane nove pesmi ter Cankarjev epilog, v katerem piše o odzivu na prvo knjigo,« je ob predstavitvi povedala urednica Nina Žitko Pucer. »Zbirko pa krasi tudi vizualna podoba, ki zelo komunicira s tematiko in je interpretacija likovnih elementov tistega časa.« Izčrpno spremno besedo je pripravil

Marijan Dovič, ki zbirko označuje za prelomno delo slovenske moderne in eno najpomembnejših pesniških zbirk v slovenski literaturi. »Zbirka ni le zbirka ljubezenske poezije, temveč je tudi izraz nove umetniške senzibilnosti, ki v slovensko književnost prinaša simbolizem, dekadenco in

drznejše razumevanje erotike.«

Vsak lahko bere Cankarja

Ob 150. obletnici rojstva Ivana Cankarja je pri založbi izšla tudi integralna izdaja njegovih romanov v treh knjigah. To so romani: Tujci, Na klancu, Hiša Marije Pomočnicé, Gospa Judit,

Križ na gori, Martin Kačur, Novo življenje, Milan in Milena, Nina ter zadnji, nedokončani roman Marta. Urednik Sašo Puljarevič je ob tem poudaril, da so se odločili za izdajo Cankarjevih romanov tudi zato, ker so ugotovili, da nekaterih romanov v knjigarnah že dolgo ni mogoče kupiti. Seveda vselej v ospredje stopa tudi njegova aktualnost. »Cankar je bil prvi, ki je pisal o izkoriščanju telesa s strani tistega, ki ima oblast, pisal je o spolnem nadlegovanju otrok, o izkoriščanju,« je povedala dr. Alojzija Zupan Sosič, soavtorica pred leti izdane knjige o Cankarju. »Če želimo pisati o družbeni pravičnosti, moramo pisati z empatijo. Cankar piše z empatijo, o boju za boljši položaj ljudi, otrok, za delavce brez službe, brezpravne ljudi ... Cankarjeva besedila so preprosta realistična ter tudi zahtevnejša eklektična.«

Izstopajoča je tudi likovna podoba zbirke, za katero je poskrbela Škofjeločanka, akademska slikarka Tina Dobrajc. »Cankarjevi romani delujejo izjemno vizualno in atmosfersko močno.

Njegovi simbolistični elementi in skoraj scenografsko grajenje prostora ustvarjajo občutek, da svet njegovih romanov ni le pripoveden, ampak uprizorjen,« je o projektu zapisala slikarka. Naslovnice knjig so trije izsečki iz celotne slike – tri samostojne podobe, ki na sliki tvorijo celoto.

Cankar tudi v digitalnem svetu

Vsi Cankarjevi romani so dostopni tudi v obliki e-knjig, posneli pa so tudi devet dokončanih romanov kot zvočnice. Romane so brali igralci Blaž Šef, Marjan Bunič in Maja Kunšič ter radijski napovedovalec Ivan Lotrič, v sodelovanju z RTV Slovenija pa še Branko Jordan in Matej Puc. Vse tri knjige so opremljene s QR kodami, ki bodo bralce vodile do zvočnih knjig v aplikaciji Mladinska knjiga PLUS. Kot je povedala Maja Ravnikar, z digitalizacijo romanov založba dokazuje, da so Cankarjeve knjige še kako aktualne, in jih zato prilagaja tudi novim bralnim navadam. »Svetujem, da Cankarja berete in poslušate.«